

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.103/2013/3.szám

A Szegedi Ítéltábla a Pintér és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Szabó Tamás ügyvéd) és a Pérchy Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Pérchy Zita ügyvéd) által képviselt felperesnek - a Lippai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr.Lippai Pál ügyvéd) által képviselt alperes ellen élettársi vagyonszövetség megszüntetése iránt indított perében a Csongrád Megyei Bíróság (Szegedi Törvényszék) 2011. június 1. napján kelt 13.P.22.377/2008/45. számú ítélete ellen a felperes 49. sorszám alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **részben** és akként **változtatja meg**, hogy az alperes által a felperes részére fizetendő marasztalás összegét 5 759 478 (ötmillió-hétszázötvenkilencezer-négyszázhetvennyolc) Ft-ra felemeli.

A felperes által fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 325 200 (háromszázhuszonötezer-kettőszáz) Ft-ra leszállítja, az alperes által fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 172 800 (egyszázhetvenkettőezer-nyolcszáz) Ft-ra felemeli.

A felperes által az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 150 000 (egyszázötvenezer) Ft-ra leszállítja.

Ezt meghaladóan a felek az elsőfokú eljárással kapcsolatos költségeiket maguk viselik.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200 000 (kettőszázezer) Ft másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Köteles az alperes megfizetni 224 400 (kettőszázhuszonnégyezer-négyszáz) Ft másodfokú eljárási illetéket az állami adóhatóság külön felhívására a Magyar Államnak.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A peres felek 1994. júliusától 2007. decemberéig élettársi kapcsolatban éltek. Életközösségük fennállása alatt 1995. december 21. napján **(gyermek neve)** nevű gyermekük született, s közös háztartásukban nevelték az alperes előző kapcsolatából származó gyermekét is.

A 2001. június 20. napján kelt és a későbbiekben többször módosított szerződéssel az alperes megvásárolta a **(település neve, ingatlan címe, hrsz.-a)** szám alatti ingatlan 264/10000 tulajdoni hányadát, amely alapján a tetőtér **(lakás száma)** szám alatti lakás és egy garázs került a felek birtokába. A 10 716 450 Ft vételárból 603 450 Ft-ot közös megtakarításból fedeztek az élettársak, igénybevettek 1 200 000 Ft szociálpolitikai támogatást, 400 000 Ft áfa-visszatérítést, továbbá az alperes 6 300 000 Ft pénzügyi kölcsönt vett fel, a felperes szülei pedig 2 213 000 Ft-ot bocsátottak a rendelkezésükre. Az alperes szülei a pénzügyi kölcsön visszafizetéséért adóstársként vállaltak kötelezettséget, ennek ellentételezéseként a javukra az ingatlanon hasznélvezeti jogot alapítottak.

Az életközösség megszakadásakor a lakás 14 200 000 Ft, a garázs 1 800 000 Ft, együttesen 16 000 000 Ft forgalmi értéket képviselt. Az életközösség fennállása alatt a kölcsön törlesztéseként a felek összesen 2 516 179 Ft-ot egyenlítették ki, az életközösség megszakadásakor fennálló tartozás összege 5 511 594 Ft volt.

A felek 2006. márciusában 4 365 000 Ft-ért megvásárolták a **(autó forgalmi rendszáma)** forgalmi rendszámú **(autó típusa)** típusú személygépkocsit. A vételárból 1 020 000 Ft-ot a felperes édesanyja által nyújtott összegből, 345 000 Ft-ot közös megtakarításból fedeztek, a hiányzó 3 000 000 Ft teljesítéséhez pedig kölcsönt vettek igénybe. A kölcsönszerződést félként az alperes kötötte, a felperes pedig kezességet vállalt annak visszafizetéséért. Az életközösség megszakadását megelőzően a felek 1 167 987 Ft-ot törlesztettek, ezt követően a felperes 1 416 998 Ft-ot, az alperes 1 593 158 Ft-ot fizetett a pénzügyi kölcsön összegéből. Az életközösség megszakadását követően a gépkocsi a felperes használatába került, ennek során műszaki állapota olyannyira leromlott, hogy az életkorának megfelelő 3 000 000 Ft forgalmi értékhez képest mindössze 1 300 000 Ft értéket képviselt. Az alperes a gépkocsit ezen az áron értékesítette, a kölcsöntartozást ennek felhasználásával egyenlítette ki.

Az alperes 100 145 Ft-ot fizetett ki az életközösség megszakadását követően a felperes gépkocsihasználatára során felmerült parkolási szabálysértések miatt. Ugyancsak az alperes egyenlítette ki a felek életközösség fennállása alatt keletkezett 196 966 Ft folyószámlahitel tartozását.

Az élettársak az életközösség alatt 107 000 Ft értékű ingóvagyonot szereztek, az ingóságok az alperes birtokában vannak.

A felek az együttélés alatt alapították a **(K.)** Betéti Társaságot, amelynek beltagja az alperes, kültagja a felperes volt. 2002-ben a felperes tagsági viszonya megszűnt. Utóbb a társaság jelentős adótartozást halmozott fel, amelyet az alperes egyenlített ki.

A felperes többször módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest élettársi vagyontársaság megszüntetése jogcímén 7 699 167 Ft megfizetésére. Keresetének indokolása szerint az alperessel fennállt élettársi kapcsolatuk alatt 50-50 %-os arányban szereztek közös tulajdont közreműködésük arányára figyelemmel. A **(település neve, ingatlan címe)**. szám alatti lakás és garázsingatlan életközösség megszakadásakor forgalmi értékét 16 000 000 Ft-ban kérte megállapítani, továbbá a közös vagyon körébe tartozóként kért elszámolni 795 000 Ft értékű ingóságot. Az így számított közös vagyon értékéből levonta az ingatlan az életközösség fennállásakor terhelő kölcsöntartozás összegét, továbbá a gépkocsival kapcsolatosan általa kiegyenlített kölcsöntartozás 1 410 156 Ft összegét, így álláspontja szerint az élettársi közös vagyon 9 848 495 Ft-ot képvisel, ez 50-50 %-ban illeti meg a feleket, azaz jutójuk 4 924 247 Ft. Kérte a javára elszámolni az édesanyja által a lakásingatlan megszerzéséhez nyújtott 2 213 000 Ft-ot, valamint a gépkocsira felvett kölcsönből általa a reá eső részhez képest többletként megfizetett 561 920 Ft-ot, mindösszesen 2 669 167 Ft-ot. Állította, hogy az ingatlanok és a gépkocsi megszerzéséhez a szüleitől származó anyagi hozzájárulás a neki adott ajándék volt, ezért az különvagyonaként számolandó el.

Az alperes ellenkérelmében nem vitatta az életközösség fennálltát, az életközösség megszakadásának időpontját azonban a felperes által megjelölt 2008. augusztusához képest 2007 decemberében, a közreműködés arányát pedig reá nézve kedvezőbben, $\frac{7}{8}$ - $\frac{1}{8}$ arányban kérte megállapítani. Állította, hogy az ingatlanok vásárlása tekintetében a felperessel közöttük akarategység nem volt, az ingatlan az ő különvagyont képezi, mert azt kizárólag ő vásárolta. Kiemelte, hogy a felperes a perbeli időszakban nem volt hitelképes, ezért a kölcsönt ő vette fel, a szülei vállaltak annak visszafizetéséért készfizető kezességet, ezért a javukra haszonélvezeti jogot jegyeztek be az ingatlan-nyilvántartásba. Nem vitatta, hogy a felperes szülei 2 213 000 Ft-tal járultak hozzá az ingatlan megvásárlásához, állítása szerint azonban azt a felperessel közösen kapták ajándékba, ha pedig a juttatás jogcíme kölcsönnek minősül, úgy az kizárólag a felperest terheli. Az életközösség megszakadása óta általa fizetett törlesztés összegének, valamint a vagyonszerzési illetéknek az $\frac{1}{8}$ részét a felperes terhére kérte elszámolni. A gépkocsit érintően nem vitatta sem a felperes szülei által a vásárláshoz adott hozzájárulást, sem a felperes által teljesített törlesztés összegét, kérte azonban figyelembe venni az elszámolás során, hogy az autó a felperes használata során az átlagot meghaladóan amortizálódott, ezért csak 1 300 000 Ft-ért volt értékesíthető. A gépkocsira felvett kölcsönből az életközösség megszakadása után általa az eladási árat meghaladóan

törlesztett 293 158 Ft elszámolását kérte, és használati díj iránti igényt is érvényesített. Beszámítani kérte kártérítés jogcímén a felperest terhelő parkolási pénzbírság általa kiegyenlített 100 145 Ft összegét, valamint a 196 966 Ft általa rendezett folyószámlahitel felperesre jutó részét. A felperes által megjelölt ingóságok értékét 107 000 Ft-ban ismerte el, vállalva azok kiadását, kérte továbbá a **(K.)** Bt-t terhelő tartozás elszámolását.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 819 461 Ft-ot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a 498 000 Ft feljegyzett elsőfokú eljárási illetékből a felperes 448 800 Ft-ot, az alperes 49 200 Ft-ot köteles megfizetni. Marasztalta a felperest az alperes javára 374 000 Ft perköltségben. Határozatának indokolása szerint a peres felek 1994. július és 2007. december közötti időszakban élettársi kapcsolatban éltek, a perbeli ingatlan, a gépkocsi, valamint az ingóságok élettársi közös vagyonuk körébe tartoznak. A felek által csatolt jövedelemigazolások adatait, valamint a gyermeknevelés és a háztartásvezetés körében végzett nagyobb arányú alperesi részvételt értékelve a felek vagyonszerzésben való közreműködésének arányát az alperesre kedvezőbben, $\frac{2}{3}$ - $\frac{1}{3}$ arányban állapította meg. Ennek figyelembevételével álláspontja szerint a **(ingatlan címe)** utcai ingatlanból 16 000 000 Ft forgalmi érték alapján a felperest 5 333 333 Ft illetné meg. A felperesnek járó összeget csökkentette az életközösség megszakadásakor fennálló 5 511 394 Ft kölcsöntartozás felperest terhelő $\frac{1}{3}$ -ával, 1 837 198 Ft-tal. A felperes édesanyjának vallomása alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy a 2 213 000 Ft támogatás jogcíme kölcsön volt, amelyből a felperest annak $\frac{1}{3}$ -a, 737 667 Ft terheli, a felperes jutójából ezt az összeget szintén levonásba helyezte. Nem találta figyelembe vehetőnek a felperes hozzájárulásának mértékénél az igénybevett szociálpolitikai kedvezményt, rámutatva arra, hogy abból 200 000 Ft az alperest korábbi kapcsolatából született gyermeke után illette meg, másrészt a kedvezmény a gyermek lakhatási jogának biztosítását szolgálta, s mivel a felek közös gyermeke az alperesnél került elhelyezésre, lakhatását és az ezzel kapcsolatosan felmerülő költségek jelentős részét az alperes viseli, ezért a szociálpolitikai támogatás még részben sem vehető figyelembe a felperes javára. Mindezek alapján az ingatlanból a felperest megillető összeget 2 758 468 Ft-ban határozta meg. Az alperes kérelmétől eltérően nem találta levonhatónak az ingatlan értékéből a szülei haszonélvezeti jogának értékét.

A gépkocsi életközösség megszakadásakor értékét 3 000 000 Ft-ban, a gépkocsi vásárlásához igénybe vett kölcsön visszafizetéseként teljesített összeget 4 178 143 Ft-ban állapította meg. Számítása szerint ebből a közreműködés arányára tekintettel a felperest 1 392 714 Ft, az alperest 2 785 429 Ft terheli. Tekintve, hogy a felperes az őt terhelő összeghez képest 1 416 998 Ft-ot egyenlített ki, az alperes tartozik megfizetni a részére 24 284 Ft-ot. A felperes édesanyja által nyújtott 1 020 000 Ft-ot ugyancsak kölcsönnek minősítette, amelyből a felperest annak $\frac{1}{3}$ része, 340 000 Ft terhelné. A teljes kölcsön összegét, mint az alperest terhelő kötelezettséget vette figyelembe, ezért a 340 000 Ft-ot, valamint az alperes által kiegyenlített és a gépkocsi értékével nem fedezett 293 158 Ft kölcsöntartozást, a 100 145 Ft bírságot a felperes terhére számolta el. Mindennek alapján a gépkocsit illetően a felperes által fizetendő összeget 709 019 Ft-ban állapította meg.

Pf.II.20.103/2013/3.szám

Ugyancsak elszámolhatónak találta a felperes terhére az alperes által kiegyenlített 196 966 Ft folyószámlatartozás $\frac{1}{3}$ összegét, 65 655 Ft-ot.

A közös ingóságok értékét 107 000 Ft-ban határozta meg. Tekintve, hogy az ingóságok az alperes használatában és birtokában vannak, az értékük $\frac{1}{3}$ részének megfizetésére kötelezte az alperest a felperes javára, 35 667 Ft összegben.

Alaptalannak találta az alperes gépkocsival összefüggésben előterjesztett használati díj iránti, valamint a **(K.)** Bt-vel kapcsolatos elszámolási igényét.

Mindezek figyelembevételével a felperes javára számolt el az ingatlant érintően hibásan - 2 758 468 Ft helyett - 1 558 468 Ft-ot, és az ingóságokhoz kapcsolódóan 35 667 Ft-ot, míg az alperes javára a gépkocsival összefüggésben 317 716 Ft-ot, kártérítés címén 100 145 Ft-ot, kölcsön visszafizetése címén 293 158 Ft-ot, a folyószámlahitel kiegyenlítése folytán 65 655 Ft-ot. Ennek alapján megállapította, hogy a felperesnek 1 594 135 Ft, az alperesnek 774 674 Ft járna, így az elszámolás eredményeként az alperest 819 461 Ft megfizetésére kötelezte.

Az ítélet ellen benyújtott fellebbezésében a felperes a javára megállapított marasztalási összeg 5 759 478 Ft-ra történő felemelését kérte. Változatlan álláspontja szerint a felek közreműködésének aránya 50-50 %-ban állapítható meg, figyelemmel arra, hogy a rendelkezésre álló jövedelemkimutatások szerint az együttélés ideje alatt jövedelmeik időszakonként váltakozva, tág határok között mozogtak, ennek pontos mértéke nem állapítható meg. Hangsúlyozta, hogy a felvett pénzügyi kölcsönök visszafizetése az életközösség fennállása alatt közösen, a közös gazdálkodás eredményeképpen történt. Kiemelte, egyezően nyilatkoztak az alperessel arról, hogy az édesanyja által adott készpénz ajándéknak minősül, csupán az volt vitatott, hogy csak az egyik, vagy mindkét peres félnek szánt juttatás volt. Erre tekintettel álláspontja szerint az elsőfokú bíróság azt tévesen minősítette kölcsönnek, ehhez képest téves az ekként történő elszámolás is. Érvelése szerint az 1 200 000 Ft szociálpolitikai kedvezmény elszámolására vonatkozó ítéleti megállapítás ugyancsak téves, álláspontja szerint azt legfeljebb a lakás forgalmi értékéből lehetett volna levonni, nem pedig a neki (felperesnek) jutó tulajdonrész ellenértékéből. Ugyancsak ajándékként kérte elszámolni az édesanyja által a gépkocsi-vásárláshoz nyújtott támogatás összegét. Mindezek figyelembevételével elszámolása szerint az ingatlan 16 000 000 Ft-os értékéből az életközösség megszakadásakor fennálló 5 511 594 Ft tartozás vonható le, és az így fennmaradó 10 488 406 Ft 50 %-a illeti meg őt. A gépkocsira felvett kölcsönre fizetett törlesztések figyelembevételével számítása szerint az alperes 561 920 Ft megfizetésére köteles, az ingóságok értékének megtérítéseként pedig 53 500 Ft-ra tartott igényt. Nem vitatta, hogy a 100 145 Ft bírság összege az alperes javára számolandó el. Utalt arra, hogy mindezen túl az elsőfokú ítélet számítási hibát is tartalmaz.

Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kiemelte, hogy a felperes által csatolt jövedelemigazolásokban feltüntetett összeg gépkocsi költségtérítést is tartalmaz, ami jövedelemként nem vehető figyelembe. Hangsúlyozta, hogy a felperes az 1997. június 30-ától 2006. augusztus 31-éig

terjedő időszakban csupán alkalmi jövedelemmel rendelkezett, ehhez képest az ő keresménye igazoltan lényegesen meghaladta a felperesét, figyelemmel arra is, hogy a gyes alatt is vállalt 4 órás munkát. Véleménye szerint a juttatás jogcíme tekintetében az azt nyújtó személy nyilatkozata az irányadó, ezért a felperes édesanyjának vallomása alapján helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az kölcsön volt.

A Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.532/2011/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, a megfellebbezett rendelkezéseit részben és akként változtatta meg, hogy az alperes által a felperes részére fizetendő marasztalás összegét 5 759 478 Ft-ra felemelte.

A felperes által az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 150 000 Ft-ra, az általa fizetendő eljárási illeték összegét 325 200 Ft-ra leszállította, az alperes által fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 172 800 Ft-ra felemelte. Megállapította, hogy ezt meghaladóan az elsőfokú eljárással kapcsolatos költségeiket a felek maguk viselik. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte az alperest 100 000 Ft másodfokú perköltségnek a felperes javára történő megfizetésére, továbbá akként rendelkezett, hogy köteles megfizetni az alperes 224 400 Ft másodfokú eljárási illetéket. Megállapította, a másodfokú eljárásban már nem volt vitatott az élettársi közös vagyon körébe tartozó vagyontárgyak köre. A felek szerzésben való közreműködését azonos mértékben találta megállapíthatónak, utalva arra, hogy konkrét, kézzelfogható adatok az élettársak közreműködésének pontos mértékére nem állnak rendelkezésre. Rámutatott, az elsőfokú bíróság által elfogadott azon bizonyítékok, amelyek figyelembevételével az alperes javára magasabb közreműködési arányt talált megállapíthatónak, nem alkalmasak ennek alátámasztására. Miután az egyes vagyontárgyak megszerzéséhez a felek nem kizárólag a közös vagyonukat használták fel, vagyontárgyanként vizsgálta a felek szerzésben való közreműködésének arányát.

A **(település neve, ingatlan címe)**. szám alatti lakás és garázs 10 716 400 Ft vételárához felvett 6 300 000 Ft pénzügyi kölcsönt az alperes kizárólagos hozzájárulásaként értékelte, míg a felperes édesanyja által biztosított 2 213 000 Ft-ot a felperes hozzájárulásaként vette figyelembe. A lakásvásárláshoz igénybe vett 1 200 000 Ft szociálpolitikai kedvezmény összegéből - az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően - 200 000 Ft-ot az alperes javára számolt el a megelőző kapcsolatból született gyermekére tekintettel, a további 1 000 000 Ft-ot pedig az élettársak azonos arányú (50 % - 50 %) hozzájárulásának tekintette. Ugyancsak azonos arányban számolta el az áfa-visszatérítés összegét, valamint a közös megtakarításból származó önerőt. Ennek alapján a felperes hozzájárulását 3 214 725 Ft-ban, az alperesét 7 501 725 Ft-ban, és ehhez igazodóan a tulajdonszerzést az alperes számára kedvezőbben, 7/10 - 3/10 arányban határozta meg. Megállapította, a közös tulajdon megszüntetése jogcímén a felperest 4 800 000 Ft illeti meg, továbbá a javára számolta el az életközösség fennállta alatt kiegyenlített hiteltartozás 50 %-át, 1 258 089 Ft összegben.

A **(autó típusa)** gépkocsi tekintetében a felperes hozzájárulásaként vette figyelembe az édesanyja által juttatott 1 020 000 Ft-ot, míg a felek 50 - 50 % arányú közös hozzájárulásaként számolta el az annak megvásárlásához felvett 3 000 000 Ft

- 7 -

Pf.II.20.103/2013/3.szám

kölcsön összegét, továbbá a 345 000 Ft önerőt. Ennek alapján a felperes 2 692 500 Ft hozzájárulásához igazodóan a gépkocsi öt megillető tulajdoni hányadát 60 %-ban, az alperest megillető tulajdoni hányadot 40 %-ban határozta meg. A gépkocsi életközösség megszakadásakor 3 000 000 Ft forgalmi értékéből kiindulva állapította meg, hogy a felperest 1 800 000 Ft, az alperest 1 200 000 Ft illetné meg. A gépkocsit terhelő közös

tartozás életközösség megszakadását követő teljesítésének elszámolására figyelemmel megállapította, hogy a felperes 11 920 Ft megfizetésére köteles az alperes részére. Megállapította, hogy a felperes az ingóságok értéke megtérítéseként 53 500 Ft-ra tarthat igényt, ugyanakkor a felperest terheli a 196 966 Ft folyószámla hiteltartozásból 98 483 Ft, továbbá 145 145 Ft, az alperes által helyette kifizetett bírság összege. Mindezek figyelembevételével megállapította, hogy a felperest 5 925 253 Ft illetné meg, azonban a fellebbezési kérelem korlátaira tekintettel az alperes által fizetendő marasztalás összegét 5 759 478 Ft-ra emelte fel.

Az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem alapján lefolytatott eljárásban a Kúria Pfv.II.20.536/2012/5. számú végzésével a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezéseit hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A felperes felülvizsgálati eljárási költségét 100 000 Ft-ban, az alperesét 513 100 Ft-ban állapította meg. Tévesnek minősítette a másodfokú bíróság azon álláspontját, amellyel az elsőfokú bíróság döntését felülmérlegelve úgy ítélte meg, hogy a szerzési arány meghatározásának alapjául csak teljes körű, konkrét adatok szolgálhatnak. Rámutatott, a csatolt okiratok ugyan nem voltak alkalmasak arra, hogy azok alapján pontosan meghatározhatóak legyen a feleknek az együttélés teljes időszakára vonatkozó bevételei és a szerzésben való hozzájárulásuk mértéke, ahhoz azonban elegendő adat áll rendelkezésre, hogy a szerzésben való közreműködés aránya mérlegeléssel (becsléssel) az 50 - 50 %-os szerzésre vonatkozó kisegítő szabály alkalmazása nélkül megállapítható legyen. A jogerős ítélet okfejtésével szemben az élettársak közös adósságának tekintette a lakásvásárláshoz felvett pénzüintezeti kölcsönt, rámutatva, az egyértelműen és kizárólagosan az élettársi közös tulajdon megszerzéséhez kapcsolódik és a felek belső viszonyában közös adósságnak minősül, ezért azt ennek megfelelően kell elszámolni, figyelemmel a szerzésben való közreműködés arányára. A lakásépítési támogatás elszámolásával kapcsolatban a jogerős ítélet álláspontjával értett egyet.

Íránymutatása szerint a megismételt eljárás során a felek szerzésben való közreműködési arányára vonatkozóan a másodfokú bíróságnak abból kell kiindulnia, hogy a bizonyítékok mérlegelésével a felek közreműködésének aránya megállapítható, a Ptk. 578/G. § (2) bekezdése utolsó fordulatában írt kisegítő szabály alkalmazására nincs szükség. Bizonyítás lefolytatását e körben csak feltételesen tartotta szükségesnek, amennyiben a másodfokú bíróság úgy ítéli meg, hogy az alperes által csatolt számlatömbökben szereplő kifizetések önmagukban nem alkalmasak az alperesi jövedelem meghatározására. Lehetséges bizonyításként utalt a **(K.)** Bt. 1999-2006. évek közötti éves beszámolóinak, illetve a peres felek

- 8 -

ezen időszakra vonatkozó személyi jövedelemadó-bevallásainak a beszerzésére, továbbá a feleknek a háztartás vezetésében, illetve a gyermek gondozásában való részvételének a vizsgálatára.

A megismételt eljárásban a felperes fellebbezését, az alperes fellebbezési ellenkérelmét változatlanul fenntartotta.

A fellebbezés **alapos**.

A megismételt másodfokú eljárásban az ítéletábrának a Kúria döntésében írt fentiek szerint meghatározott szempontok figyelembevételével kellett elszámolnia az élettársi közös vagyont a felek között. Az elszámolás körében a Kúria az ítéletábra határozatának indokolásában kifejtettekhez képest az élettársak szerzésben való közreműködése arányának meghatározása, valamint az ingatlan szerzéséhez igénybevett pénzügyi költsön mikénti elszámolását illetően foglalt el eltérő álláspontot, ez utóbbi vonatkozásában akként, hogy azt az élettársak közös hozzájárulásának kell tekinteni.

A szerzésben való közreműködés arányát illetően a Kúria arra az álláspontra helyezkedett, hogy az ítéletábra indokolatlanul mérlegelte felül az elsőfokú bíróság szerzési arány meghatározására vonatkozó döntését, s a másodfokú bíróság mérlegelésére bízta, hogy szükségesnek tartja-e e körben további bizonyítás lefolytatását. Az ítéletábra ezt nem tartotta indokoltnak. Egyrészt ugyanis az elsőfokú bíróság széleskörű bizonyítást folytatott le a felek életközösség fennállása alatt folytatott jövedelemszerző tevékenységére és elért jövedelmeik összegére vonatkozóan, másrészt a felek a bíróság erre irányuló felhívása ellenére a megadott határidőn belül e körben további bizonyítást nem ajánlottak fel. Lényeges emellett, hogy az elért jövedelmek eddigieknél pontosabb meghatározása tekintetében a további esetleges bizonyítás lefolytatásától sem várható eredmény.

Mindezen túl lényeges, hogy a fellebbezési kérelem korlátaira tekintettel a közreműködés aránya $\frac{1}{3}$ - $\frac{2}{3}$, illetve $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ arányok közötti mértékben határozható meg, illetve az alperest terhelő marasztalás összege nem haladhatja meg az 5 759 478 Ft-ot. Ehhez képest pedig az alábbiakban levezetett számítások alapján az elsőfokú bíróság által megállapított közreműködési arány elfogadása esetén is megalapozottnak bizonyul a felperesi fellebbezés.

Mindezek alapján az élettársi közös vagyon elszámolása körében kétféle számítási mód adódik a következők szerint.

I. számítási mód

A Kúria iránymutatása alapján az élettársak által a vagyontárgyak megszerzéséhez felvett kölcsönök a szerzésben való közreműködésük arányában kerülhetnek elszámolásra. Ez azt jelenti, hogy a felvett kölcsön összegéből a felek hozzájárulása a vagyontárgy megszerzésében a felperes részére kedvezőtlenebbül $\frac{1}{3}$ - $\frac{2}{3}$ arányban vehető figyelembe, ugyanakkor ugyanilyen arányban terheli az élettársakat a kölcsön visszafizetésének a kötelezettsége. Ebből kiindulva az elszámolás az alábbiak szerint alakul.

- 9 -

Pf.II.20.103/2013/3.szám

(település neve, ingatlan címe). szám alatti lakás és garázs ingatlan vételára: 10 716 450 Ft.

Felperes hozzájárulása az ingatlan megvásárlásához:

2 213 000 Ft (az édesanyjától kapott juttatás)

201 150 Ft (közös megtakarításból származó önerő $\frac{1}{3}$ -a)

133 333 Ft (áfa-visszatérítés 1/3-a)
2 100 000 Ft (pénzintézeti kölcsön 1/3-a)
500 000 Ft (lakásépítési kedvezmény 50 %-a)

összesen: 5 147 483 Ft.

Alperes hozzájárulása:

200 000 Ft (saját gyermek után járó lakásvásárlási
kedvezmény)
500 000 Ft (lakásépítési kedvezmény 50 %-a)
667 Ft (áfa-visszatérítés $\frac{2}{3}$ -a)
402 300 Ft (önerő $\frac{2}{3}$ -a)
4 200 000 Ft (pénzintézeti kölcsön $\frac{2}{3}$ -a)

összesen: 5 568 967 Ft.

Mindez azt eredményezi, hogy a felperes a perbeli ingatlannak 48/100 arányban ingatlan-nyilvántartáson kívüli tulajdonosa, míg az alperes tulajdoni aránya 52/100. Ennek figyelembevételével az ingatlan életközösség megszakadásakor 16 000 000 Ft forgalmi értékéből a felperest 7 680 000 Ft illeti meg közös tulajdon megszüntetése jogcímén. Ugyanakkor terheli az ingatlanvásárláshoz felvett kölcsönből az életközösség fennállásakor még fennálló 5 511 594 Ft tartozás $\frac{1}{3}$ -a, azaz 1 837 198 Ft, így a felperest az ingatlan vonatkozásában 5 842 802 Ft illeti meg.

(autó típusa) típusú gépkocsi:

Gépkocsi vételára : 4 365 000 Ft

Felperes hozzájárulása:

1 020 000 Ft (felperes édesanyja által a felperesnek juttatott
összeg)
1 000 000 Ft (közös adósságnak minősülő kölcsön 1/3-a)
115 000 Ft (önerő $\frac{1}{3}$ -a)

összesen: 2 135 000 Ft.

Alperes hozzájárulása:

2 000 000 Ft (közös adósságnak minősülő kölcsön 2/3-a)
230 000 Ft (önerő 2/3-a)

összesen: 2 230 000 Ft.

Mindezek figyelembevételével a gépkocsi vételárához arányosítottan a felperes a gépkocsinak 49 %-ban, az alperes 51 %-ban szerezte meg a tulajdonát.

Ebből következően a gépkocsi életközösség megszakadásakor 3 000 000 Ft forgalmi értékéből a felperesnek 1 470 000 Ft, az alperesnek 1 530 000 Ft járna. A gépkocsit terhelő összes kölcsöntartozás az életközösség megszakadásakor 3 010 156 Ft volt. Ebből a felperest annak 1/3-a, azaz 1 003 385 Ft, az alperest annak 2/3-a, azaz 2 006 770 Ft terhelte. A felperes azonban 1 416 998 Ft-ot egyenlített ki, azaz az őt a tulajdoni arányhoz képest terhelő tartozásnál 413 613 Ft-tal többet.

A gépkocsi életközösség megszakadásakor 3 000 000 Ft forgalmi értékének alapulvételével az alperest tulajdoni hányada arányában 1 530 000 Ft illetné meg. Tény, hogy a gépkocsi a birtokába került, azt 1 300 000 Ft-ért értékesítette, így 230 000 Ft-tal jutott kevesebb összeghez a tulajdoni hányada értékénél. Ezen összeget elszámolva a felperes 413 613 Ft összegű kölcsön túlfizetésében, a felperest a gépkocsi vonatkozásában megillető összeg 183 612 Ft.

A felperes igényt tarthat a 107 000 Ft értékű alperes birtokában maradt ingóság $\frac{1}{3}$ értékére, azaz 35 666 Ft-ra.

Mindezek alapján a felperesnek járó összeg 6 062 081 Ft (5 842 802 Ft ingatlan + 183 613 Ft gépkocsi + 35 666 Ft ingóság). Ugyanakkor a felperest terheli az alperes által kiegyenlített 196 966 Ft összegű folyószámla hiteltartozás $\frac{1}{3}$ -a, azaz 65 655 Ft, továbbá az alperes által kiegyenlített 100 145 Ft felperest terhelő bírság összege, ami összesen 165 800 Ft.

Az elszámolás eredményeként a felperes 5 896 281 Ft-ra tarthatna igényt.

II. számítási mód:

Az ítéltábla álláspontja szerint amennyiben az életközösség alatt felvett kölcsön az élettársak közös adósságának minősül, úgy annak felhasználása az adott vagyontárgy vonatkozásában a részükről azonos mértékű, azaz fele-fele arányú hozzájárulást jelent és ugyanilyen arányban terheli őket a kölcsön visszafizetésének a kötelezettsége. Az életközösség fennállása alatt visszafizetett tartozás azonban az együttélésük idején szerzett eltérő arányú jövedelmeik felhasználásával történt, vagyis $\frac{1}{3}$ - $\frac{2}{3}$ arányban.

Ezen szempontok figyelembevételével az elszámolás az alábbiak szerint alakul:

(település neve, ingatlan címe). szám alatti lakás és garázs:

Vételár: 10 716 400 Ft.

Felperes hozzájárulása:

2 213 000 Ft (az édesanyjától származó különvagyoni juttatás)

201 150 Ft (önerő $\frac{1}{3}$ -a)

200 000 Ft (áfa-visszatérítés $\frac{1}{2}$ -e, figyelemmel arra, hogy ezen összeg a kivitelezési költségekhez kapcsolódik, amelyet túlnyomórészt a közösen felvett kölcsön biztosított)

500 000 Ft (lakásépítési kedvezmény 50 %-a)

3 150 000 Ft (pénzintézeti kölcsön 50 %-a)

összesen: 6 264 150 Ft.

Pf.II.20.103/2013/3.szám

Alperes hozzájárulása:

200 000 Ft (saját gyermek után járó lakásépítési kedvezmény)

500 000 Ft (lakásépítési kedvezmény 50 %-a)

402 300 Ft (önerő $\frac{2}{3}$ -a)

200 000 Ft (áfa-visszatérítés 50 %-a)
3 150 000 Ft (pénzüintézeteti kölcsön 50 %-a)

összesen: 4 452 300 Ft.

Mindez azt eredményezi, hogy a felperes hozzájárulásának arányában az ingatlan 58/100, az alperes 42/100 arányú tulajdonát szerezte meg.

Ennek megfelelően az ingatlan életközösség megszakadásakor 16 000 000 Ft forgalmi értékéből a felperest 9 280 000 Ft illetné meg.

Az élettársak együttélésük időtartama alatt a pénzüintézeteti kölcsönből 2 516 179 Ft-ot fizettek vissza, amelynek az 50 %-a, azaz 1 258 089 Ft terhelné a felperest. Az eltérő közreműködési arányra figyelemmel azonban csupán 838 726 Ft vehető figyelembe (2 516 179 Ft 1/3-a). Ennek alapján a felperes terhére számolandó el a különbözetként jelentkező 419 363 Ft.

A felperest terheli továbbá az életközösség megszakadásakor fennálló 5 511 594 Ft közös adósság 50 %-a, vagyis 2 755 797 Ft.

A felperes terhére számolandó el tehát a közös kölcsön törlesztésével összefüggésben összesen 3 175 160 Ft. Ennek elszámolása következtében a felperest az ingatlan vonatkozásában 6 104 840 Ft illeti meg.

(autó típusa) típusú gépkocsi

Felperes hozzájárulása:

1 020 000 Ft (a felperes édesanyja által nyújtott juttatás)
1 500 000 Ft (közös adósságnak minősülő kölcsön 50 %-a)
115 000 Ft (önerő 1/3-a)

összesen: 2 635 000 Ft.

Alperes hozzájárulása:

1 500 000 Ft (közös adósságnak minősülő kölcsön 50 %-a)
230 000 Ft (önerő 2/3-a)

összesen: 1 730 000 Ft.

Mindennek alapján a gépkocsi vételárához arányosítottan a felperes a gépkocsinak 60 %-ban, az alperes 40 %-ban szerezte meg a tulajdonát. Ebből következően a gépkocsi életközösség megszakadásakor 3 000 000 Ft forgalmi értékéből a felperesnek 1 800 000 Ft, az alperesnek 1 200 000 Ft járna.

Az életközösség fennállása alatt a felek 1 167 987 Ft összegű kölcsönt fizettek vissza, amelynek a fele, azaz 583 993 Ft terhelné a felperest. Az eltérő közreműködési arányra figyelemmel azonban teljesítésként a javára a visszafizetett összeg 1/3-a, azaz 389 329 Ft számolható el. Következésképp 194 664 Ft különbözet jelentkezik a terhére.

Pf.II.20.103/2013/3.szám

Az életközösség megszakadásakor fennálló kölcsöntartozás összege 3 010 156 Ft volt, amelyből a felperes 1 416 998 Ft-ot, az alperes 1 593 158 Ft-ot teljesített. Ebből a feleket

fejenként 1 505 078 Ft terhelte. Az alperes tehát 88 080 Ft-tal fizetett többet az őt terhelő összegnél.

Mindezek alapján az alperesnek járó összeg:

1 200 000 Ft (gépkocsi őt megillető tulajdoni
hányadának értéke)

88 080 Ft (életközösség megszakadása utáni kölcsön túlfizetés)

194 664 Ft (életközösség fennállása alatt kölcsön törlesztésével
kapcsolatban jelentkező túlfizetés)

összesen: 1 482 744 Ft.

Az alperes a gépkocsit 1 300 000 Ft-ért értékesítette, ezért 182 744 Ft-tal kevesebb összeghez jutott az őt megilletőnél, amely a felperes terhére számolandó el.

Az ingóságok tekintetében az 1/3 - 2/3 szerzési arányra figyelemmel a felperest 35 666 Ft illeti meg.

A felperest terheli a 196 966 Ft összegű folyószámla hiteltartozás 1/3-a, vagyis 65 655 Ft, továbbá az alperes által kiegyenlített 100 145 Ft felperest terhelő bírság összege.

Mindezek alapján a felek közötti elszámolás az alábbiak szerint alakul:

Felperesnek jár: 6 104 840 Ft (ingatlan)
35 666 Ft (ingóság)

összesen: 6 140 506 Ft.

Alperesnek jár: 182 744 Ft (gépkocsi)
65 655 Ft (folyószámla hitel)
145 Ft (bírság)

összesen: 348 544 Ft.

Az elszámolás eredményeként a felperes 5 791 966 Ft-ra tarthatna igényt.

A kifejtettek alapján megállapítható, hogy mindkét elszámolási mód alkalmazásával a felperest a fellebbezésben érvényesítetthez képest magasabb összeg illetné meg, a Pp. 215. § (1) bekezdése és a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján azonban az ítélet tábla a fellebbezési kérelemen nem terjeszkedhetett túl, ezért a fellebbezési kérelemben megjelölt összegre emelte fel az alperest terhelő marasztalás összegét.

Pf.II.20.103/2013/3.szám

Az elsőfokú ítélet rendelkező részben foglaltak szerinti megváltoztatása következtében változott a pervesztesség-pernyertesség aránya az alábbiak szerint. A 8 300 000 Ft elsőfokú perérték figyelembevételével a felperes 2 540 522 Ft erejéig pervesztesnek bizonyult, e vonatkozásban teljes egészében őt terheli a fizetendő eljárási illeték, illetve az

alperesnek járó perköltség összege, amely a 32/2003 (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (6) bekezdése, valamint 4/A. § (1) bekezdése alapján 150 000 Ft-ban állapítható meg. Ezért az ítéltábla ennek megfelelően leszállította a felperes által fizetendő elsőfokú perköltség összegét, míg 5 759 478 Ft vonatkozásában az 1/2008. (VI.19.) PK vélemény VIII/g. pontja alapján akként rendelkezett, hogy a peres felek költségeiket maguk viselik.

Az elsőfokú eljárásban felmerült 498 000 Ft eljárási illetékből a felperes 2 540 522 Ft után 152 400 Ft-ot, valamint az 5 759 478 Ft-hoz igazodó 345 600 Ft eljárási illeték felét (172 800 Ft), összesen 325 200 Ft-ot köteles megfizetni. Az ítéltábla ennek megfelelően leszállította a felperes által fizetendő elsőfokú eljárási illetéket, míg az alperest terhelő illeték összegét 172 800 Ft-ra felemelte.

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, a megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban a felperes teljes egészében pernyertesnek bizonyult, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperest terheli mind a másodfokú, mind pedig a felülvizsgálati eljárásban felmerült felperesi perköltség megfizetése, amely a Kúria által megállapított felülvizsgálati eljárási költséget, valamint a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) és (6) bekezdése, valamint 4/A. § (1) bekezdése szerint megállapított másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíjat foglalja magában. Köteles továbbá az alperes megfizetni az Itv. 73. § (4) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a másodfokú eljárási illetéket. Az Itv. 51. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a megismételt másodfokú eljárással kapcsolatosan illetékfizetési kötelezettség nem merült fel.

S z e g e d , 2013. április 3.

Dr.Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

Dr.Kiss Gabriella sk.
táblabíró